

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 10 marca 2026 r.
znak sprawy: DPB.dr.680.12.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelacje z 27 lutego br. nr 15608

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Postów Anny Gembickiej oraz Jarosława Sachajko w sprawie rekomendacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi do projektu "Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z Planem działań" przekazuję poniższe informacje.

Na wstępie pragnę poinformować, że na każdym etapie prac nad projektem Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z Planem działań, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) zgłaszało uwagi do poszczególnych wersji dokumentu. MRiRW sprzeciwiało się m.in. formułowaniu obligatoryjnych wymogów dla rolników w zakresie zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych. W wyniku uwag MRiRW zapisy projektu Strategii zostały znacznie zmienione względem pierwotnych wersji.

W ramach uzgodnień międzyresortowych, MRiRW zgłosiło kolejne uwagi dotyczące w szczególności:

1) Braku wiarygodnych danych oraz analizy wpływu proponowanych w Strategii działań (zwłaszcza nawodnieniowych) na funkcjonowanie gospodarstw rolnych oraz prowadzoną produkcję rolną

MRiRW wskazało, że w projekcie Strategii zaproponowano wielkoskalowe działania, które w praktyce oznaczają istotne ograniczenie możliwości rolniczego wykorzystania użytków rolnych oraz wymuszają zmianę profilu prowadzonej działalności rolniczej, a skala i charakter tych działań mogą prowadzić do głębokich przekształceń struktury produkcji w wielu gospodarstwach.

Przyjęte założenia – zarówno w zakresie powierzchni, jak i wyceny – w opinii MRiRW budzą poważne wątpliwości metodologiczne, zwłaszcza że projekt Strategii nie uwzględnia skutków dla produkcji zwierzęcej bezpośrednio związanej z obszarami przeznaczonymi do nawodnienia. MRiRW podkreśliło, że wykup gruntów użytkowanych rolniczo lub inne działania ograniczające dotychczasowy sposób ich użytkowania mogą w istotny sposób wpłynąć na możliwość dalszego prowadzenia produkcji w wielu gospodarstwach.

Ponadto, w związku z tym, że obecnie w Strategii wskazuje się na brak aktualnych danych terenowych i kartograficznych (większość informacji oparto o dane z 1965 r.), MRiRW zwróciło uwagę, że rzeczywista powierzchnia mokradeł i torfowisk może istotnie odbiegać od wartości wskazanych w projekcie.

W opinii MRiRW niezbędne jest przeprowadzenie szczegółowej i aktualnej analizy obszarów, na których planowane jest wdrożenie działań przewidzianych w Strategii. Dopiero po rzetelnym opracowaniu danych dotyczących aktualnej powierzchni mokradeł i torfowisk – na podstawie najnowszych badań, wyników projektów oraz inwentaryzacji przyrodniczych i rolniczych – możliwe będzie wiarygodne określenie potencjalnego obszaru do działań proponowanych w projekcie Strategii.

2) Braku gwarancji możliwości sfinansowania wymienionych w dokumencie licznych i ambitnych zadań

MRiRW zwróciło uwagę, że w projekcie Strategii nie zagwarantowano adekwatnych rekompensat dla użytkowników gruntów objętych planowanymi działaniami. Realizacja ambitnych celów środowiskowych i klimatycznych nie powinna odbywać się kosztem podstawowego celu Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), jakim jest zapewnienie stabilności dochodów rolników oraz bezpieczeństwa żywnościowego. Przenoszenie ciężaru finansowania nowych zobowiązań środowiskowych na budżet WPR, bez zwiększenia jego alokacji, prowadziłoby w praktyce do ograniczenia wsparcia dochodowego i inwestycyjnego dla gospodarstw rolnych.

3) Jednostronnie negatywnej oceny wpływu systemów melioracji odwadniających

W opinii MRiRW, zapisy Strategii koncentrują się głównie na krytycznej ocenie istniejących systemów odwadniających, przy jednoczesnym braku wystarczająco rozwiniętych propozycji rozwiązań alternatywnych, umożliwiających prowadzenie działalności rolniczej przy zachowaniu funkcji retencyjnych i produkcyjnych gruntów.

Ponadto, MRiRW sugerowało włączenie dodatkowego organu państwa odpowiedzialnego za gospodarkę wodną w realizację zadań związanych z retencją wodną.

MRiRW zaapelowało również o zachowanie racjonalności kosztowej proponowanych działań oraz o właściwe wyważenie celów środowiskowych z celami gospodarczymi. W obecnych uwarunkowaniach geopolitycznych i gospodarczych – naznaczonych negatywnymi skutkami katastrof naturalnych, niestabilnością rynków rolnych oraz konsekwencjami wojny w Ukrainie – nadrzędnym priorytetem polityki rolnej pozostaje wspieranie racjonalnego gospodarowania zasobami, utrzymanie zdolności produkcyjnych rolnictwa oraz zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego. Zdaniem MRiRW konieczne jest uwzględnienie realnego wpływu założeń Strategii na funkcjonowanie gospodarstw rolnych, stabilność dochodów rolników oraz sytuację społeczno-ekonomiczną obszarów wiejskich, tak aby realizacja celów środowiskowych nie prowadziła do osłabienia potencjału produkcyjnego polskiego rolnictwa.

Niezależnie od powyższego należy mieć na uwadze, że Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce ma charakter kierunkowy i wskazuje ogólne cele działań, a nie bezpośrednio wiążące regulacje prawne. Dokument wyznacza ramy do dalszych prac oraz stanowi punkt odniesienia dla przyszłych inicjatyw i programów. Ostateczny sposób wdrażania poszczególnych działań będzie przedmiotem dalszych uzgodnień między właściwymi resortami i interesariuszami. MRiRW będzie aktywnie współpracować przy kolejnych etapach implementacji założeń strategii. Celem tych działań będzie wypracowanie takich rozwiązań, które pozwolą realizować cele środowiskowe, a jednocześnie nie będą powodowały dotkliwych skutków dla rolników.

Z wyrazami szacunku

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów